

Tannhelsetjenestens
kompetansesenter
Sør

ÅRSRAPPORT

2017

Innhold

1. Målsetting.....	4
2. Historikk.....	4
3. Lokalisering.....	4
4. Organisering	4
5. Bemanning.....	5
6. HMS	6
7. Spesialistbehandling.....	7
7.1 Henvisninger av pasienter til TKS	7
7.2 Hospitering.	9
8. Fagutvikling.....	9
8.1. Arbeidsgrupper.....	9
8.2 Kurs/seminar i regi av TKS eller hvor TKS har bidratt.	9
8.3. Profilerings av TKS.....	10
8.4 Intern kompetanseheving og etterutdanning	10
.5 Fagmøter TKS.....	11
9. Spesialistutdanning	11
10. TOO- prosjektet	11
10. Forskning / forskningsenhet ved TKS.....	11
10.1 Forskningskoordinator	12
10.2 Øvrige forskere	12
10.3 Publiseringer.....	12
10.4 Forskningsprosjekter ferdigstilt i rapporteringsåret	12
10.5 Forskningsprosjekter som pågår.....	13
11. Økonomi	13
11.1 Selskapets egne midler.....	14
11.2 Oversikt disposisjonsfond.....	14
11.3 Investeringer.	14
11.4 Tildelte statelige midler.....	14
12. Oppsummering og videre planer.....	15

Fjord årets målsetting frem mot 2021 var å bemanne TKS med nødvendig kompetanse og kapasitet. Denne målsetningen er i 2017 endret til ikke å opp-bemanne før Tjenesten i Agderfylkene i sin fusjonsstrategi har tatt stilling til blant annet;..... 15

1. Målsetting

Målsetting for etablering av odontologiske kompetansesentre defineres i Stortingsmelding nr. 35 2006/2007

” De regionale kompetansesentre vil få viktige funksjoner i den utøvende tannhelsetjenesten. Dette gjelder både rolle som utøvere av spesialiserte tjenester, og som organisatoriske enheter i desentralisert spesialistutdanning av tannleger.

I tillegg vil de ha viktige oppgaver innen forskning og fagutvikling ute i tjenestene”

TkS sin målsetting er å leve opp til dette mandatet, hvor bidrag til desentralisert spesialistutdanning av tannleger inngår. I pakt med selskapsavtalen skal senteret bidra til å heve kompetansen innen den offentlige og private tannhelsetjenesten i regionen. Selskapet skal utvikle og levere tjenester med høy faglig kvalitet.

2. Historikk

2003-2004: Opprettelsen av et odontologisk kompetansesenter i Helseregion Sør ble utredet, og vedtatt etablert.

2005: HOD vedtok at kompetansesenteret skulle lokaliseres til Arendal, og det ble inngått intensjonsavtale mellom HOD og Aust-Agder fylkeskommune.

2009: Senteret ble etablert som et IKS mellom fylkene i helseregionen. Klinikken ble offisielt åpnet i mai.

3. Lokalisering

TkS har besøksadresse: Sykehusveien 1, Arendal.

Det er inngått leieavtale med Sørlandet sykehus (SSHF) om leie av 830 m² på sykehuset i Arendal.

Senteret har åtte behandlingsrom og åtte kontorer.

TkS leier ut deler av sine lokaler til tannhelsetjenesten i Aust-Agder fylkeskommunes spesialtjenester, samt HELFO som har virksomhet med rådgivende tannlege på senteret.

4. Organisering

Selskapet er organisert som et interkommunalt selskap (IKS) og eies av fylkeskommunene Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder med 20 % hver. I rapporteringsåret ble det avgjort at Den offentlige tannhelsetjenesten fortsatt skal ha regional forankring.

Styret i TKS har ved utgangen av 2017 hatt denne sammensetning:

Styreleder:	Jostein W. Eikeland	Vestfold	(vara: Tone Furst)
Nestleder:	Ebba Laabakk	Aust-Agder	(vara: Jan Kåre Ask)
Medlem:	Berit Binde	Buskerud	(vara: Marianne Moi)
Medlem:	Turid Kristoffersen	Telemark	(vara: Tore Lervik)
Medlem:	Per Lüdemann	Vest-Agder	(vara: Terje Andersen)
Ansatt repr.:	Mette Hofstad	TkS	(vara: Janne Agersborg)

Representantskapet i TKS har hatt følgende sammensetning i 2017

Leder	Bjørn Horgen Ellingsen	Buskerud	(vara: Gunn-Kari Bakke)
Nestleder	Thorhild Jensen	Telemark	(vara: Tore Lervik)
Medlem	Arild Eielsen	Aust-Agder	(vara: John G. Bergh)
Medlem	Terje Damman	Vest-Agder	(vara: Tore Askildsen)
Medlem	Ellen Eriksen	Vestfold	(vara: Erik Holmelin)

Det har vært gjennomført 5 styremøter og 2 representantskapsmøter i 2017.

5. Bemanning

Tabellen nedenfor viser en samlet oversikt over personell tilknyttet TKS pr 31.12.2017.

Stilling	Navn	Stillingsstørrelse
Daglig leder	Jan Ingve Helvig	100 %
Assisterende leder/Klinikkleder	Anne Birgit Vintermyr	100 %
Konsulent	Janne Agersborg	100 %
Resepsjonist	Tove Egeland	100 %
Tannhelsesekretær	Mari Stenvik Killingrød	100 %
Tannhelsesekretær (sluttet 31.12.17)	Kristina Møretrø	90 %
Tannhelsesekretær	Merete Dalheim	80 %
Tannhelsesekretær	Mozhgan Movafaghi	60 %
Spesialist i kjeveortopedi m/ PhD	Els-Marie Andersson	40 %
Spesialist i kjeveortopedi	Axel Bergman	10 %

Spesialist i kjeveortopedi	Jon Egil Fiane	10 %
Spesialist i oral protetikk	Marianne Vangsnes	100 %
Spesialist i pedodonti	Christine Baumgartner	100 %
Spesialist i periodonti	Mette Hofstad	30 %
Spesialist i endodonti (permisjon i 10%)	Christine W. Bergman	20 %
Psykologspesialist	Therese W. Fredriksen	100 %
Forsker	Tiril Willumsen	20 %
Forsker	Anne Skaare	20 %
Forsker	Bent Storå	40 %
Forsker, prosjektstilling	Siri Sjøftestad	10 %
Tannlege stipendiatstilling	Mariann Hauge	50 %
Totalt, årsverk		12,8

Konsulentstillinger(Innleid fra eierfylker, andre samarbeidspartnere)

Tannlege, klinisk odontologi (AA.fk)	Eivind Bodal	20 %
Tannlege, TOO spisskompetanse (V.fk)	Vibeke Kranstad	30%
Spesialist i kjeve- og ansiktsradiologi	Grethe Blindheim	Timebasis
Fysiker (SSH)	Steinar Tveiten	Timebasis
Statistiker (Oslo universitetssykehus)	Are Hugo Pripp	Timebasis

Ansatte ved TKS som har vært leid ut til eierfylkene

Psykologspesialist	Therese Fredriksen	30 %	V.fk
Psykologspesialist	Therese Fredriksen	20 %	T.fk
Tannhelsesekretær	Mari Killingrød	30 %	AAfk.

Følgende har sluttet ved TKS i løpet av 2017:

Spesialist i kjeveortopedi Nils Kirkedam (timebasis)

Tannhelsesekretær Kristina Møretrø (90%) sluttet 31.12.17

Resepsjonist Lise-Marit Edvardsen er innvilget ytterligere ti måneders permisjon uten lønn. (100%)

Ingen ble ansatt ved TKS i løpet av 2017

6. HMS

TKS har avtale med Agder Arbeidsmiljø om bistand i HMS-oppgaver.

Det har vært utskiftninger i personell ved TKS som har vært med i AMU/SU-utvalget, derfor har det vært mindre aktivitet her enn ønskelig. Systematisk HMS arbeid og samarbeid med tillitsvalgte vil prioriteres i 2018

Det ble arrangert førstehjelpskurs 8. mai i regi av Agder Arbeidsmiljø for de ansatte som jobber fysisk ved TKS.

Janne Agersborg er verneombud ved senteret, og er med i møtene i arbeidsmiljøutvalget ved sykehuset. Det ble gjennomført vernerunde ved senteret i løpet av mai måned.

Verneombud har fullført Agder Arbeidsmiljø sitt førtimers kurs i arbeidsmiljøopplæring.

Arbeidet med å oppdatere det elektroniske stoffkartoteket er i gang.

Det har i løpet av året vært gjennomført medarbeidersamtaler.

7. Spesialistbehandling

7.1 Henvisninger av pasienter til TKS

Tabellen under viser antall henvisninger i 2017 i forhold til 2016.

Spesialitet	Henvisninger 2016	Henvisninger 2017	Endringer
Kjeve- og ansiktsradiologi	298	234	-64
Kjeveortopedi	31	32	+1
Periodonti	27	39	+12
Oral protetik	104	130	+26
Pedodonti	28	97	+69
Endodonti		15	+15
Eksperttjenesten	20	28	+8
SUM	508	575	+67

Tabellen under viser den prosentvise fordelingen av hvor henvisningene kommer fra

Fagfelt	Vest-Agder	Aust-Agder	Telemark	Vestfold og Buskerud	Interne henvisninger	SSHF, andre
Kjeve og ansiktsradiologi*	21%	28%	21%	1%	11%	18%
Kjeveortopedi		100%				
Periodonti	26%	41%	2%		31%	
Oral protetik**	26%	61%	6%	1%		6%
Pedodonti	41%	57%	2%			
Eksperttjenesten	43%	37%	5%	5%	10%	

*Størstedelen av henvisningene kommer fra spesialister i offentlig og privat tannhelsetjeneste

**Ca. 26 % av henvisningene fra Aust-Agder og 8 % fra Vest-Agder kommer fra privat tannhelsetjeneste.

Kjeve og ansiktsradiologi

TkS har tidligere inngått en samarbeidsavtale om kjøp av radiologiske tjenester fra TkV-Hordaland, som er videreført i 2017. Det innebærer at CBCT-opptakene utføres ved TkS, men at de planlegges og tolkes av kjeve- og ansiktsradiolog i Bergen. I tillegg til dette yter også radiologen bistand i form av rådgivning og tolking av tannrøntgen/OPG som sendes inn fra regionen, samt second opinion av andre CT-opptak. Radiologen har hatt tre måneders fødselspermisjon i løpet av året.

Kjeveortopedi

På grunn av bemanningssituasjonen innen kjeveortopedi har TkS heller ikke i 2017 tatt imot nye pasienter, bortsett fra noen få spesielle kasus. Dette er primært pasienter fra TAKO senteret, psykisk utviklingshemma o.a.

Periodonti

Aktiviteten her har vært som tidligere med 20 % klinisk stilling for periodontist. Antall henvisninger har vært noe økende i forhold til tidligere år. Periodontisten bidrar ellers med kursvirksomhet, rådgivning, hospitering og er med i Eksperttjenesten.

Oral protetik

Antall henvisninger er stadig økende. Protetiker bidrar ellers med kursvirksomhet, rådgivning, hospitering og er med i tverrfaglig spesialistteam. Protetiker har i siste del av rapporteringsåret bidratt med pasientbehandling for DOT Aust-Agder på bestilling.

Pedodonti

Antall henvisninger er økende. Pedodontisten har påbegynte et PhD-studie i løpet av 2017. Den kliniske aktiviteten skal da utgjøre ca. 50 % av hennes stilling. Hun bidrar også med kursvirksomhet, rådgivning via mail og telefon, hospitering og er med i det tverrfaglige teamet. Syv pasienter har fått tannbehandlingen utført i narkose. Avtale med sykehuset om tilgang til narkosetjenester kom i orden fra september. Pedodontisten samarbeider med barneavdelingen ved sykehuset, HABU (Habilitering for barn og unge) og TAKO senteret (nasjonalt kompetanse-senter for oral helse ved sjeldne medisinske tilstander) om pasienter. Det har gjennom samarbeidet med TAKO og HABU vært ønskelig å få etablert et oralmotorisk team ved TkS, men det har vist seg utfordrende å oppnå et samarbeid med logoped av mangel på slik kompetanse ved HABU Arendal.

Eksperttjenesten

Gruppen består av tannleger i fagspesialitetene pedodonti, endodonti, protetik, periodonti, oral kirurgi og kjeveortopedi. Det er avholdt åtte møter i løpet av 2017.

TOO

Fra 1. januar 2016 overtok den offentlige tannhelsetjenesten ansvaret for den kliniske aktiviteten av TOO teamene. Helsedirektoratet åpner likevel for at kompetansesentrene skal ha mulighet for klinisk aktivitet innen TOO (tilrettelagt tannbehandling for personer med erfaring av tortur, overgrep eller som har odontofobi). TkS ser et behov for at det tverrfaglige spesialistteamet skal kunne bistå i behandlingsplanlegging og behandling også av denne kategorien pasienter hvor behandlingsbehovet er krevende og hvor narkosetjenester i tillegg vil være nødvendige. TOO- teamene er informert om dette. Det legges opp til at det i 2018 inngås avtaler med fylkeskommunene om at det tverrfaglige spesialistteamet kan fungere som et parapyteam for pasienter med krevende tannbehandlingsbehov.

7.2 Hospitering.

Innenfor fagfeltet protetikk har tolv tannleger hospitert ved TKS i 2017 (ca. 30 timer). De fleste er fra Tannhelsetjenesten i Aust-Agder. Noen også fra privat tannhelsetjeneste. En tannlege har dessuten hospitert hos spesialist i barnetannpleie. En annen innen kjeveortopedisk team. Tannlegestudenter fra Universitetene i Oslo og Bergen med praksisperioder i DOT Aust-Agder har også hospitert en dag på TKS i løpet av sine praksisperioder.

8. Fagutvikling

8.1. Arbeidsgrupper

TkS har i 2017 vært involvert i følgende nasjonale arbeidsgrupper:

- Kompetansesentrenes nasjonale nettverksgruppe.
- Koordineringsgruppa og Faggruppa for det nasjonale TOO-prosjektet
- Arrangementskomite for den nasjonale nettverkssamlingen for TOO.
- Medforfattere til lærebok «Odontologisk psykologi». Denne læreboka er tenkt brukt i grunnutdanningen av tannleger og tannpleiere. Tiril Willumsen sammen med psykolog fra TkMN er redaktører for boka. I fra TKS bidrar Therese Fredriksen og Bent Storå. Boka blir utgitt i løpet av 2018.

8.2 Kurs/seminar i regi av TKS eller hvor TKS har bidratt.

Kompetanseheving/etterutdanning av tannhelsepersonell er en viktig oppgave for kompetansesenteret.

8.2.1 Etterutdanning for tannpleiere.

I 2016 ble det utarbeidet et modulbasert etterutdanningskurs for tannpleiere. Dette ble arrangert som en pilot for tannpleiere i Aust Agder. Kurset består av to samlinger med gruppeoppgave mellom samlingene. I 2017 ble dette kurset arrangert for tannpleiere i Vest-Agder. Av 19 deltakere var 16 fra Tannhelsetjenesten i Vest-Agder. Tre kom fra privat sektor. Spesialister ved TKS bidrog som kursholdere. Kurset har fått svært positive tilbakemeldinger. I tillegg til faglig påfyll bidrar tilbudet til at deltakerne lettere tar kontakt for rådgivning og spørsmål i etterkant. Planen er å gjennomføre tilsvarende kurs for den øvrige del av regionen i løpet av 2018.

8.2.2 Kurs i regi av TKS med egne foredragsholdere.

Tabellen viser antall kurstimer som tilsatte ved TKS har holdt i 2017.

Fagområde	Målgruppe
-----------	-----------

	Hele tannhelseteamet	Tannleger	Tannpleier	TOO team	Paraplyteam	Brukere
Protetikk	9 timer		3 timer			
Kjeveortopedi			6 timer			
Oral med.			9 timer			
Endodonti			1 time			
Periodonti			6 timer			
Pedodonti	6 timer		5 timer			
TOO/Atferdsfag	28 timer	6 timer	12 timer	8 timer	12 timer	
Munnstell, rettigheter						1 time
Tilsammen	43 timer	6 timer	42 timer	8 timer	12 timer	1 time

8.2.3 Kurs i regi av TKS med eksterne foredragsholdere

TkS arrangerte 20 april et ettermiddags-kurs for tannhelsepersonell med professor Lisen Vivienne Espeland og kjeveortoped Arild Stenvik, begge fra Institutt for klinisk odontologi, UiO. Tema var «Samhandling om den krevende pasienten». Rundt femti tannleger fra offentlig og privat sektor deltok på kurset.

8.3. Profilering av TKS

TkS sin hjemmeside: www.tksor.no.

På Tannlegeforeningens landsmøte på Lillestrøm i november deltok TkS sammen med de andre kompetansesentrene med en felles stand. Daglig leder bidrog til å profilere kompetansesentrene generelt, og TKS spesielt.

TkS ble i tillegg presentert ved følgende anledninger:

Informasjon om TOO tilbudet og TKS	Norsk psykologforening, Oslo	Therese Fredriksen
Presentasjon av Eksperttjenesten ved TKS	DOT Vest-Agder/Kr.sand	Marianne Vangsnes
Presentasjon TOO/TKS	Tannhelsesekretærelever besøker TKS	Astrid Trelidal/Mari Killingrød/Anne B. Vintermyr/Bent Storå

8.4 Intern kompetanseheving og etterutdanning

En målsetning for TKS er at ansatte innen samtlige profesjonsgruppene skal få utnytte og utvikle sin egen kompetanse gjennom planlagt satsing på kompetansebygging og personlig utvikling.

Tabellen viser omtrent hvor mange ganger ansatte ved TKS har deltatt på interne/eksterne kurs i 2017. En tannhelsesekretær har blant annet gjennomført lystgasskurs på UiO. To tannleger har tatt CBCT kurs ved UiO i regi av tannlegeforeningen.

Stilling	Antall (i snitt) kurs/kompetanseheving/hospitering per årsverk
Tannlegespesialister	Ca. 16 dager
Tannhelsesekretærer	Ca. 7 dager
TOO prosjektet	Ca. 6 dager
Administrativt personell	Ca. 8 dager

I tillegg kommer deltakelse på møter der ansatte ved TKS er involvert i egne forskningsprosjekter, andre prosjekter og/eller ulike arbeidsgrupper.

.5 Fagmøter TKS

Regelmessige fagmøter er en viktig del av fagutviklingen ved TKS. Møtene legges opp vekselvis med kasespresentasjoner og faglige foredrag. Aktiviteten skjer gjennom egne ansatte eller med eksterne bidragsyttere om nødvendig.. Temaer for faglige interne foredrag har vært: «Sjeldne pedodontiske tilstander», «Tannutviklingsforstyrrelser» foruten om «Personlighets-forstyrrelser».

TKS arrangerer også en gang per semester en halvdagssamling med kasesgjennomganger for tannlegespesialister i regionen

9. Spesialistutdanning

TKS har for tiden ingen kandidater under spesialistutdanning.

10. TOO- prosjektet

TOO prosjektet er et nasjonalt prosjekt med tilrettelagt tannhelsetilbud til personer som har vært utsatt for tortur, overgrep og/eller har odontofobi. TKS skal sørge for fagutvikling med opplæring og oppfølging av teamene, samt opplæring av såkalte paraplyteam. (team bestående av tannlege og tannhelsesekretær som sørger for den videre tannbehandlingen av pasienter som har vært gjennom en vellykket angstbehandling).

TKS har en samarbeidsavtale med RVTS-sør (Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging.) som bistår med fagkompetanse.

Det ble gjennomført en regionalsamling for TOO team i Skien 20. mars, samt en to dagers samling i Kragerø, der også lederne i tannhelsetjenesten var invitert inn.

Det har vært arrangert tre fagdager for den offentlige tannhelsetjenesten i regionen.

10. Forskning / forskningsenhet ved TKS

10.1 Forskningskoordinator

Psykologspesialist Bent Storå med dobbeltkompetanse har vært konstituert som forskningskoordinator. Det har vært i 40%. Han har støttet enkelte prosjekter og deltatt i andre etter behov ved siden av spesifikke oppgaver i TOO FoU.

10.2 Øvrige forskere

- Professorene Tiril Willumsen og Anne Skaare fra UiO, i bistillinger ved TKS
- Psykologspesialist, PhD Bent Storå
- PhD-stipendiat Mariann Saanum Hauge
- Psykologspesialist Therese W. Fredriksen
- Tannlege Vibeke Kranstad
- Pedodontist Christine S. Baumgartner
- Kjeveortoped Axel Bergman

10.3 Publiseringer

TkS stod bak tre vitenskapelige publikasjoner i 2017.

«Har gratis tannhelsetilbud til rusmiddelavhengige ført til forventet effekt?» **Jan Inge Helvig**, Thorbjörg Jensdottir, Trond Storesund - En retrospektiv kohort studie, *Nor Tannlegeforen Tid* 2017; 127: 774—80

Sekundærartikkel *Tannlægebladet / Danish Dental Journal*, 2017 | 121 | NR.11, 956 – 62

Rapporten «Tannhelsetilbudet til brukere av hjemmebaserte omsorgstjenester med rettigheter etter tannhelsetjenesteloven i region Sør» **Ewa Szyszko Hovden, Eva Rydgren Krona**, Per Gunnar Disch – En beskrivelse av dagens praksis med fokus på samhandling mellom den fylkeskommunale tannhelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten, Senter for omsorgsforskning rapportserie NR 3/2017

10.4 Forskningsprosjekter ferdigstilt i rapporteringsåret

- «Tannleger og tannpleieres kunnskap om orofacial granulomatose (OFG)». Prosjekteier TkS. Professor Anne Skaare. Poster 2017. Publisering 2018.”
- Kvalitetsutvikling i tannhelsetjenesten og medisinsk allmennpraksis gjennom forskningsnettverk”.

Pilotstudie i samarbeid mellom TkV, UiB, UiO og TKS. Fra TKS deltar professorene Tiril Willumsen og Anne Skaare. Publisert 2018.

10.5 Forskningsprosjekter som pågår

- **"Tannhelse sett fra perspektivet til mennesker som har vært utsatt for seksuelle overgrep i oppveksten"**.
Prosjekteier er TKS. TOO spisskompetanse ved Therese Fredriksen og Vibeke Kranstad. Forventet publisering 2019.
- **"Behandling av tannbehandlingsangst i privat tannlegepraksis/ansvarsfordeling med TOO-team"**. PhD-stipendiat.
Prosjektet utgår fra UiO men finansieres av TKS. Professor Tiril Willumsen, Psykologspesialist, PhD Bent Storå og eksterne veiledere er involvert. Første artikkel forventes publisert i 2018.
- **"Ungdom og syreskadde tenner – et forebyggende tannhelseprosjekt i Vest-Agder"**.
Prosjekteier er DOT Vest-Agder. Fra TKS deltar psykologspesialist, PhD Bent Storå.
- **«Tannhelseatferd og karies hos tolv år gamle barn»** et doktorgradsprosjekt for TKS sin barnetannlege (pedodontist). Publiseringer forventes i 2018.
- **«Tannhelsestatus hos unge voksne som har hatt fri tannbehandling som barn og unge»**. Samarbeidsprosjekt med UiO. Publisering forventes i 2018.
- **«Outcome of orthodontic space-closure and auto-transplantation replacing a missing maxillary central incisor»**. Samarbeidsprosjekt med UiO. Publisering 2018.

11. Økonomi

For å skille mellom de kostnadene som TKS skal dekke selv og de kostnadene som staten skal dekke helt eller delvis, føres regnskapet med en inndeling på 3 ansvar.

A1001: Egenfinansiert drift

A1002: 60/40 fordeling mellom stat og TKS

A110: Desentralisert utdanning og forskning (dekket 100 % av staten).

11.1 Selskapets egne midler

Følgende tabell viser en oversikt over resultat pr. ansvar for den delen av driften som omhandler TKS sine egne midler.

Ansvar	Mindreforbruk
1001 - Egenfinansiert drift 100 %	124 840
1002 - Egenfinansiert drift 40 %	118 339
Totalt:	243 479

Som det fremgår av tabellen har TKS i 2017 et samlet mindreforbruk av egne midler på kroner 243 479. Det foreslås at dette avsettes til disposisjonsfond i 2018.

11.2 Oversikt disposisjonsfond

Tabellen under viser bevegelsene på disposisjonsfondet i 2017.

Saldo per 01.01.2017	2 819 098
Avsetninger i 2017	612 196
Bruk av disposisjonsfond 2017*	1 346 150
Fond per 31.12.16	2 085 144

* Premieavviket for 2017 er negativt og utgjør summen som i år er brukt av disposisjonsfondet.

11.3 Investeringer.

Bortsett fra egenkapitalinnskudd KLP på 20 279 kroner, ble det ikke foretatt investeringer i 2017.

11.4 Tildelte statelige midler.

TkS fikk i 2017 tildelt 15 000 000 kroner i statelige midler til drift, forskning og fagutvikling samt 1 071 600 kroner til TOO prosjektet.

Ansvar	Mindreforbruk
1002 Statelig finansiert 60 %	380 046
110 Forskning/fagutvikling	4 295 953
Til sammen	4 675 999

Årsaker til mindreforbruket på Ansvar 110 er hovedsakelig redusert aktivitet knyttet til tap av forskningskoordinator. Flere prosjekt ble ikke realisert. Deriblant utviklingskostnader for etterutdanning av klinikkledere i region Sør. Det lot seg heller ikke gjøre å organisere seminar om samhandling mellom DOT og den kommunale helse- og omsorgstjenesten i region Sør. Planlagt stipendiatfinansiering av ny radiolog ved TkS, falt også bort. Et TOO prosjekt kom ikke i gang som forventet.

12. Oppsummering og videre planer

Fjord årets målsetting frem mot 2021 var å bemanne TkS med nødvendig kompetanse og kapasitet. Denne målsetningen er i 2017 endret til ikke å opp-bemane før Tjenesten i Agderfylkene i sin fusjonsstrategi har tatt stilling til blant annet;

- Spesialisttjeneste
- Eierskap til og bruk av TkS

Aktiviteten har i løpet av siste året avtatt til under kritisk nivå. Beslutninger av prinsipiell karakter i DOT Aust-Agder har bidratt til slik situasjon. Etter at det er avklart at tannhelsetjenesten fortsatt skal forankres i fylkeskommunalt / regionalt forvaltningsnivå, stilles det nå spørsmål ved utbyttet av å stå tilsluttet kompetansesenteret. Dette på tross av at staten har tillagt regioner å ivareta spesielle funksjoner desentralisert.

I 2017 har TkS fått:

- Fullverdig tverrfaglig kompetanse i form av Eksperttjenesten.
- Nytt godkjent Phd-stipendiat ved UiO.
- Modell for systematisk etterutdanning av tannhelsepersonell.
- Formalisert samarbeid med privat sektor og lokalt helseforetak om spesialiserte tilbud.

Utfordringer:

- Tilstrekkelig klinisk virksomhet.
- Rekruttering og stabilitet.
- Eierskap.

Prioriteringer fremover:

- Avklaringer knyttet til eierskap og ivaretagelse av statlig desentraliserte oppgaver gitt ROK.
- Oppbygging av lokal forskningsenhet gjennom nyansatt forskningsleder.
- Utvikle nytt kurs og forskningssamarbeid med Universitetet i Oslo.
- Tilbud til kunnskapsbygging i Tjenesten via forskningsenheten
- Gjennomføring av langsiktige forpliktelser vedrørende FoU.
- Bidra til evalueringen av TOO-prosjektet nasjonalt i 2019.

Arendal 06.03.2018 ved daglig leder